OYMATÖRÜM BEN

Yazan ve Oyan:
Kemal Ayata

Oymatörüm Ben

Ahşap ile oynamak istedim. Ahşabı oymak istedim. Ahşaba bulaşmak istedim. Ama marangoz olmak istemedim.

Yeni Zelanda yerlileri Maori'lerin ana sanat dalı oyma sanatı. Ahşap ve jade (yeşim taşından) kesici ve delici silahlar, heykeller, semboller, kendilerine has motifler oymuşlar.

Ayrıca da Yeni Zelanda'da endemik Kauri, Taraire, Kowhai, Totora, Matai Puriri vs. ağaçlar var. Bazıları doğal afetlerle devrilip bataklıklarda 40.000 yıl bozulmadan kalmışlar. Oymaya başladığım her birinde ayrı bir yolculuk yaşadım.

Her şey Israe ile tanışmamla başladı. Kerikeri Cumartesi Pazarında elinde chisel ve mallet, bir tiki oyarken. "Merhaba, ben Kemal, Türk'üm." "Ben de Israe, Maori'yim." dedi. "Ben de oyma yapmak istiyorum. Bana öğretir misin?" Sordu: "Can you afford it?" Yani "Gücün yeter mi, altından kalkabilir misin?" diyor. "Ne demek istiyorsun?" diye devam eden sohbetimizin sonucunda ustamın öğrencisi oldum.

Haftanın iki, bazen üç günü, atölyesine giderek, onun aletlerini kullanarak ve onun gösterdiği şekilde Maori Carving dünyasına adım attım.

Büyük bir şevkle Whakairo uğraşısına sarıldım. Ustam beni çok besledi, destekledi. Hatalarımı düzeltti. Her yaptığımı övdü. Diğer insanlara tanıştırırken beni hep onurlandırdı. Hatta önceki hayatımda Maori olduğuma inandığını da beyan etti. Her şeyi ondan öğrendim.

Bazen oymak istediğim şeye uygun ahşap aradım. Bazen de dostlarımdan aldığım ahşaplardan neler yapabilirim diye yola çıktım.

Güzellikler ortaya çıkardım. Ama hatalar da yaptım. Hatalarımı da ayni şekilde sevdim. Çünkü onlar benim hatalarım.

Tiki'lerin dışında kendimi pek tekrar etmemeye çalıştım. İlerledikçe yolculuğumu daha da sevdim.

Buyrun bakalım:

2014 yılında **Tiki** ile başladım serüvenime.
Tiki, genellikle ilk insan ya da ilk erkek atası olarak kabul edilir. Bazı geleneklerde, Tanrı '**Tane Mahuta**' tarafından yaratılan ilk insan olduğuna inanılır. Tiki, yaratılış mitolojisinin önemli bir parçasıdır ve genellikle insanlıkla tanrıların bağlantısını temsil eder. Yani yaşamın ve bereketin sembolüdür. Derin düşünce, sezgi ve ruhsal anlayış içerir. Kötü ruhlardan koruma sağlar.

Bunlardan bir tanesi kızım Pınar'larda,
New York'da.
Bir tanesi de rahmetli kuzenim
Gülgün'de. Kullandığım ağaçlar:
Rewarewa, totara ve meşe.

Bu masaüstü büyüklüğünde bir **Tekoteko**, yani çoğu zaman tam vücutlu bir insan figürü olarak oyulmuş bir tahta heykel. Maorilerde hem koruyucu bir figür olarak, hem de ataların temsil edilmesi anlamında önemli sembolik değerler taşır. **Kauri** ağacından oydum. Pınar'ın en yakın arkadaşı Tsai 2015 yılında bunu görüp çok sevmişti. Beğenisini ikinci defa tekrarladığında ise "Bu artık senin." dedim. Aldı, Taiwan'a ailesinin evine götürdü. Kısa bir süre sonra da amansız bir beyin tümörü, gencecik kızı aramızdan aldı.

Bunlar **Manaia**. Birincisi duvara, ikincisi boyuna asılıyor. Soldakini meşe, sağdakini Kwila ahşabından oydum. Manaia, Kuş başı, İnsan vücudu ve balık kuyruğu ile betimlenen melez, mitolojik bir varlık. Bu üçlü formu, hava (kuş), kara (insan), deniz (balık) olmak üzere yaşamı ve kozmik düzeni temsil eder.

Ustamın design ettiği Maori mask. Üzerindeki desen **Pakati**. Puriri ağacından oydum. Çok sert ve en sevdiğim endemik carving ahşabı. Arkadaşımız Zehra Güngör'un mask koleksiyonunda.

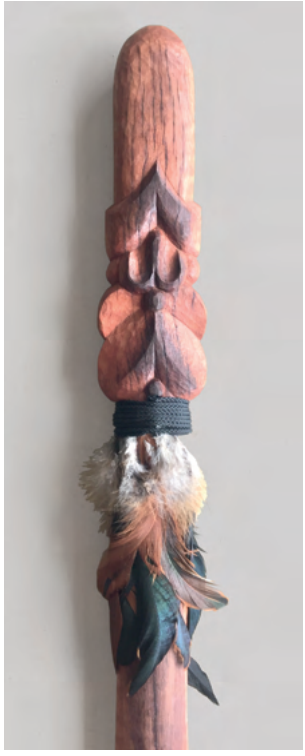
Bu da ustamın design ettigi bir figür. **Wheke** (ahtapot) kafası, insan, balık esintileri var. Rewarewa ağacı. Ümit ve Naci'lerde.

Maori'lerde **wahaika**, geleneksel bir yakın dövüş silahıdır ve kelime anlamı olarak da "balık ağzı" demektir. Yaklaşık 30–45 cm uzunluğundadır.
Keskin bir kenarı ve bir tarafında balık ağzını andıran oyuk/kavis vardır. Genellikle yüksek rütbeli savaşçılar veya şefler tarafından kullanılırdı. Savaşta olduğu kadar, törenlerde de sembolik olarak taşınırdı. Wahaika, sadece bir silah değil, aynı zamanda: Mana taşıyan bir nesnedir (kişisel güç, saygınlık simgesi). Bireyin soyunu ve sosyal statüsünü yansıtır.
Bahar ve Şükrü'de.

Taiaha, Maori kültüründe ortalama 1.5 – 2 metre uzunluğunda geleneksel bir yakın dövüş silahıdır. Derin sembolik ve törensel anlamlara sahip kutsal bir nesne (taonga)dır. Taiaha, Maori toplumu için sadece fiziksel bir silah değil; aynı zamanda onur, otorite, cesaret ve ruhani güç (mana) taşıyan bir simgedir. Karşılama törenlerinde (powhiri) lider tarafından taşınır. Whaikorero (resmî konuşma) sırasında konuşmacının elindedir.
Kwila ağacından oydum.

Fish Hook; Balık oltası iğnesi.
Balık yüzgeci, **Unanahi** desenleri ve balık kuyruğu.
Abdül ve Diana'larda.

Ustam ile yaptığım ve çeşitli Whakairo desenleri çalıştığımız bir parça.
Puriri ağacı.

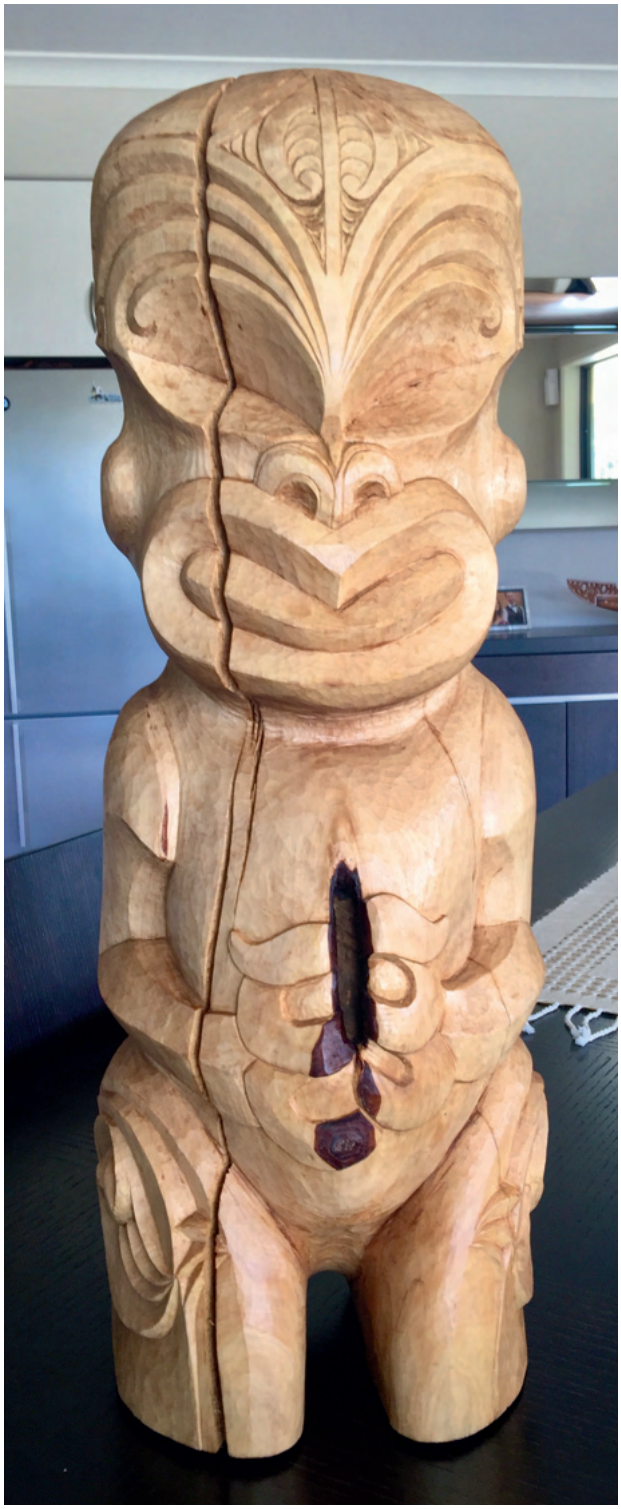

Masterpiece'lerimden ilki. Maorilerin kanosu **Waka**. Baş kısmı **tauihu**, kıç tarafta ise **taurapa**. Maori kültüründe waka, çok katmanlı bir kavramdır ve hem fiziksel hem de manevi anlamlar taşır.

Temel olarak "waka" kelimesi kano veya tekne anlamına gelir ve özellikle Maori'lerin Pasifik'ten **Aotearoa**'ya (Yeni Zelanda) yapılan göçlerinde hayati bir rol oynamıştır. **Matai** ağacından oymuştum.

Maori'lerde**Tekoteko**, tam vücutlu bir ata figürü olarak oyulur. Bu figür: koruyucudur, soyu temsil eder, ruhani güce (mana) sahiptir, kabile kimliğinin ve onurunun sembolüdür. Bulunduğu yapıyı ve içindekileri korur. Tekoteko figürleri genellikle abartılı yüz ifadelerine sahiptir. Büyük başlıdırlar. Eller genellikle karına, göğüse ya da silaha yönelmiştir. Vücudu spiral ve geometrik desenlerle süslenmiştir, yaşam döngüsünü simgeler.

Evimizin arkasında devrilen **Totara** ağacından oydum. Karın kısmına rastlayan budak deliğini, elleri ile yardım ederek "Kalbini Açmak" sembolizmasını ifade etmek amacıyla kullandım.

Koru, Yeni Zelanda'da yeni açmakta olan fern (ponga) bitkisi formunu temsil eder. Maori'lerin inancında; yeni başlangıçları, hayat döngüsünü, geçmiş-şimdi-gelecek bağlantısını, ruhsal gelişim ve içe dönüşü sembolize eder.
Totara ağacından oymuştum. Merkezlere yerleştirdiğim **Paua** deniz kabukları mana (ruhani güç) vurgusu yapar.
Üçlü spiral; wairua (ruh), whanau (aile), whenua (toprak) bağlarını simgeler.
Unanahi deseni Deniz tanrısı **Tangaroa** ile bağlantılıdır. Ruhu ve bedeni korur, iyi şans ve besin bolluğunu simgeler. Güneyt ve Seda'da.

Puriri ağacından oyulmuş masaüstü Tekoteko kafa bölümü. Anneme vermiştim hatıra olarak.

Mania rewarewa ağacından oymuştum. Firuze Halamlarda.

Whaika. Üzerindeki Pakati deseni. Meşe ağacı. Cüneyt ve Seda'da

Maori oyma sanatında **Patu**, hem bir silah hem de kültürel ve sembolik bir nesne olarak büyük öneme sahip. Genellikle yakın dövüş için kullanılan, ama aynı zamanda mana (saygınlık, otorite) ve tapu (kutsallık) taşıyan bir taonga'dır (kutsal nesne). Savaşta düşmana karşı fiziksel ve ruhsal koruma sağlar. Toplantılarda konuşan kişi, sözü elinde patu tutarak alabilir. Karşılama törenlerinde, **haka** danslarında patu vardır. Unanahi, Pakati desenleri. Kwila ağacı. Deniz'de

Bu bir **Poupou**. Atasal ve önemli bir figürü ya da mitolojik bir karakteri temsil eder. Whakarei (oyma desenler) ile süslendi. Pakati, Unanahi. Maori oyma sanatında insan figürleri hep üç parmaklı. Puriri ağacından oydum. Gözleri için sahilde bulduğum deniz kabuklarının ortasından aldığım kesitleri kullandım.

Matau, Maori dilinde olta iğnesi, balık kancası demek.
Balık, geçim kaynağıydı. Kanca, yiyecek ve refahın sembolü.

Matau özellikle deniz yolculuklarında koruma sağlar Maori halkının denizci kimliğini vurgular.

Bu harika ağacın ismi Silver Beech. Yeni Zelanda'nin endemik ağaçlarından biri. Ian'ın evinde.

Kurtların yemiş olduğu bir Totara ağacı parçasından **Wahaika** denemesi.
Küçük bir deniz kabuğu ve Whakarei ile süsledim. Silah olarak kullanılacak kadar sağlam.

Bu eserin adını **Inoi** koydum. Tapınılan, yalvarılan yüce varlık anlamında. Yeni Zelanda'nın Güney Ada kumsallarında bulduğum bir drift wood'un alt kısmını kesip bir Kauri ahşaba ikisini birden monte ettim. Pakati,unanahi, whakairo desenleri yaptım. Dans eden yüce bir varlığa yalvaran bir yılan görmek mümkün. Değişik açılardan baktıkça her seferinde çok farklı yüzler, hayvanlar keşfediyorum.

Amerikan yerlilerinin eserleri olan totemlere olan hayranlığımın üstüne, bir de Maori'lerin totemlerini görünce ben de bir totem oymak istedim.

Sonra başladım totemi nasıl yapacağım diye düşünmeye. Kalktım hocam, ustam Israe'ye gittim. Dedi ki :"Totem'in önce bir hikayesi olması lazım. Hikayeni kafanda kurgula. Resim kağıdına çiziktir. Gel konuşalım."

Bir kaç gün sonra bir şeyler çıktı.

7 metre boyunda da bir Totara kütük buldum.
7-8 aylık bir çalışma sonucunda **Tiara** ortaya çıktı ve evimizin karşısına 1,5 metre derinlikte bir çukur açıp diktik.

Winter, Pınar, John ve ailesinin de bulunduğu, pek çok dostumuzun da katıldığı, Makareta'dan canlı Maori müzikleri ve Nesrin'in harika yemekleri ile eğlendiğimiz bir törenle Tiara'nın açılışını yaptık Kasım 2018'de. 1,5 yaşındaki Winter'ın sarılışını unutmak mümkün mü?

Tattoolarımızı yapan Maori dostumuz Paitangi Tiara'yı **karakia** ile kutsadı.

TİARA

Tiara, Nesrin ile Kemal'in hayat hikayesini anlatıyor. Yeni Zelanda'nın native totara ağacı. Yerden yüksekliği 5,5 metre. Toplam üç bölümden oluşuyor. En alttaki bölüm ilk 25 yılımızı; orta bölüm 25 ile 50 yaş aralığını; en üst bölüm ise geri kalan yaşamımızı simgeliyor.

En alttaki bölüm bir **Manaia.** Maori Carving sanatında mitolojik bir motif. Kuş kafası, insan vücudu ve balık kuyruğu görünümü ile karada, denizde ve havada yaşayan yaratıkları, yani hayatı simgeleyen bir figür. Kollardaki raperape desenleri ise hareketi vurguluyor. Bizim için bu bölüm hayata başlangıcı anlatıyor. Ruhlar aleminden, ölümlü hayata, insan olmaya yolculuk. Suçsuz ve masum olduğumuz dönem. Nazar boncuklu, çocukluk, gençlik, eğitim ve öğrenim yılları. Ta ki evlenip, çocuk sahibi olup hayatın karmaşası ile karşı karşıya kalıncaya kadar.

Orta Bölüm hayatımızı kazanmak, daha iyiye ulaşmak için, mücadele ettiğimiz dönem. Elimizde Maori silahı patu, gözlerimizdeki paralar, şehir ve çalışma yaşamının zorluğunu, stresini, daha fazlası için mücadeleyi ve kırılan kalpleri anlatıyor.

Bu ikinci 25 yıl, doğa'dan ve doğallıktan uzak, rekabet ve toplumsal baskıyı en yoğun yaşadığımız dönem. Ayakların içe bakışı, aslında özgüven eksikliğimizi, bacakların dönük olması taşıdığımız yükün ağırlığını simgeliyor. Kollarımızın üst kısmındaki semboller bu yıpratıcı dönemin etkilerini azaltarak kendimizi olumlu yönde geliştirmek için seçtiğimiz deniz yaşamını ve masonik hayatı temsil ediyor. Kollardaki iç içe kalpler mutlu beraberliğimizle büyüyen ailemizi resmederken; yeni bir hayata doğum, gelişme, güven ve huzuru temsil eden Maori'lerin spiral koru motifi ise Pınar'ı simgeliyor. Sağ gözdeki Türk Lirasında, Atatürk; sol gözdeki Yeni Zelanda Dolarında ise Kraliçe Elizabeth yolculuğumuza eşlik ediyor.

Üçüncü bölüm ise 50 Yaşımızdan sonrası, yani emeklilik dönemi. Artık daha olgun, daha tecrübeli, daha konuşkan, daha sakin, daha bilge olduğumuz yıllar.

Madde ile savaşımız azalmış, kendimiz ile savaşımız huzurlu bir platforma oturmuş, Doğayla iç içe, dünyayı tanıyarak, arzu ettiğimiz hayatı yaşayabileceğimiz yıllar.

Kafanın üstündeki taçlar, düşüncelerimizin daha evrenselleştiğini, dilin uzunluğu artık en önemli özelliğimizin fikirlerimiz ve onların aktarılması olduğunu anlatıyor.

Maori'ilerin, doğum, yaşam ile ilgili desenlerinde kullandığı Fibonacci sayıları, Doğa'nın benzersiz harmonisinde defalarca karşılaştığımız, büyüleyici rakamlar dizisi ile altın orana uzanan mükemmelliği resmediyor. Üç bölümün birbirinden Flax Weaving ile ayrılması, hayatımızın evrelerindeki geçişlerin yavaş ve hissetmeden değil, aksine halatları keserek, daha radikal değişimlerle olduğunu anlatıyor. En tepedeki şahin ise yine Maori sembolü. Kanatları, sema törenlerindeki Mevlevilere gönderme yapıyor. Evrene ulaşan bir "Messenger". Göklere doğru yükseliş, ruhlar alemine geri dönüş.

Bu eseri “Daha İyi Yarım” için yaptım. Bir kuşun kanatlarında ve tüylerinde şekillenen kalp. Aşk, Sevgi.

Arka yüzünde ise; Aşkın vahşi denizindeki sakin ve düzenli dalgalar.

Bu bir zeytin ağacı. Bu ahşap bir arkadaşım tarafından bana verildiğinde, “Acaba bundan ne yapabilirim?” diye düşündüm. Ustam dedi ki: “Görünür bir yere koy. O sana bir gün söyler, ne olmak istediğini.” Aylar sonra farkettim ki bana timsah gibi bakıyor.
Ben de onu bir timsaha dönüştürmeye çalıştım.

Zeytin ağacından yaptığım Balina Kuyruğu. Arka yüzünde ise Unanahi, çift spiral desen. Karşıtlıkların uyumunu simgeler: Erkek & Dişi Gündüz & Gece Fiziksel & Ruhsal. Marta ve Tom'da ikamet ediyor.

Tewhatewha, Maorilerde hem bir savaş silahı, hem de bir liderlik sembolü. Puriri ağacından oydum.

Kafa kısmındaki **Pungawerewere** deseni, çift spiral, bir yüzde içe doğru emilimi, diğer yüzde ise dışa doğru süzülmeyi resmediyor.

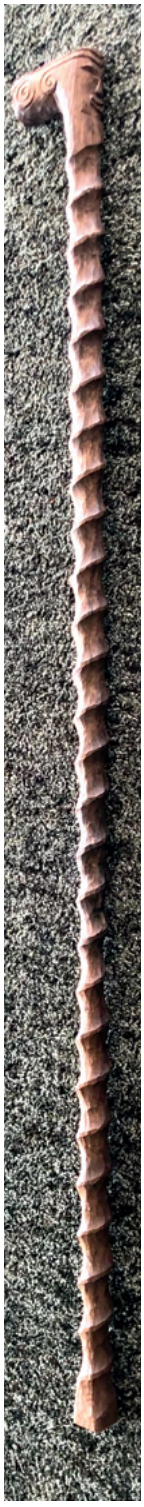

Zeytin ağacından oyduğum bir masaüstü kase. Form önceden tasarlanmadı. Ahşap böyle yönlendirdi. Sonuç bu çıktı. Alttaki de Val ve Allan'daki bir başka örnek.

Patu. Bu sefer zeytin ağacı. Zeytinlik sahibi ve zeytinyağı üreticisi arkadaşım Peter'da.

Tokotoko, Maori dünyasında özellikle kaumatua (yaşlılar, bilge liderler) veya korero yapan (hikâye anlatan, konuşan) kişiler tarafından kullanılan, sembolik değeri yüksek bir asa.
Puriri ağacından oydum.

"**Kia Ora**" Maori lisanı Te Reo'da Merhaba anlamında.

Ayakta çaldığım davulum. Tasmanian Blackwood'tan oyuldu. Üst bölümde double spiral **Raperape**.
Alt bölümde ise Mesnevi sembolizması. Mevlana'nın ünlü "Gel! Ne olursan ol Gel." çağrısı ve sema törenindeki semazen figürü.

Diğer resim üstüne deri gerildikten sonraki hali.

Bir müzede görüp resmini çektiğim bir eserin benzeri. Zeytin ağacı.

Taraire ağacı, el yapımı, çalışır durumda

Kesme veya peynir tahtası.

İki taraflı masaüstü **Tiki**. Hiç benzerini görmedim. Silky Oak ağacından. Sermet Kardeşimde

Ahşaplar anlatıyorlar dertlerini.

İrice bir **Tekotek**o. İki buçuk metre. Adı **Corona**. Ayaklarının altında virüs sembolü. Covid günlerinde Totara ağacından oydum. Pakati, Takurangi, Raperape Whakarei'leri ile süslendi. Gözler Paua Shell. Sol kolda Fish Hook, sağda ise Tiki.

Maori sanatında **Pikorua** "Twist", genellikle sonsuzluk ve bağlantı anlamlarını taşıyan çok önemli bir simgedir.

Farklı yaşam yollarının, farklı insanların ya da kültürlerin birlikte büyümesini ve bağlılığını temsil eder.

Twist şekli kesintisiz olduğu için, sonsuz dostluk, aşk, aile bağı gibi zamanla tükenmeyen ilişkileri ifade eder.

İnsanların farklı yönlere gitmesini ama sonunda tekrar bir araya gelmesini simgeler.

Kendim için oyduğum davulu gören William, kendi yaptırdığı davulu oymamı istedi. **Kiri Kiore** desenini beğendi. Çepeçevre uyguladım. Tasmanian Blackwood.

Alexa ve Roy için yaptığım, kendileri ve iki köpeklerini sembolize eden Koru

William'ın hediye ettiği bataklıktan çıkarılmış Kauri ağacından oydum. Ahşap söyledi nasıl görünmek istediğini. Üstüne bir tuatara kondurdum.
Tuatara yalnızca Yeni Zelanda'ya özgü, dinozorlardan kalma bir sürüngen. Yaklaşık 200 milyon yıldır çok değişime uğramadan varlığını sürdürmüş bir dinazor türü. Bu yüzden sıkça "yaşayan fosil" olarak adlandırılır.
Kertenkeleye benzese de, aslında kendi başına ayrı bir sürüngen takımıdır.

"Tuatara" kelimesi Maori dilinde "dikenli sırt" anlamına gelir (tua = sırt, tara = diken). Kuyruğundaki dikenleri rahmetli bir köpekbalığının çene kemiğinden söktüğüm dişlerle yaptım. Meşhur Celtic düğüm motifleri ile süsleyip Val ve Allan'a hediye ettim.

Kumsallardan bulduğum drift-wood örnekleri .

Yılanlar, kurt köpekleri, fok balıkları.

Uenuku Maori"lerin en eski sanat eserlerinden biri. 1400'lu yıllarda yapılmış olan orijinali Te Awamutu müzesinde bulunuyor.

Ben Totara ağacından iki ayrı örnek oydum.

Uenuku, Maori dilinde gökkuşağı demektir.

Maori mitolojisinde genellikle hava olayları, kehanet, savaş ve atalarla iletişim konularıyla ilişkilidir.

Tepedeki dört çubuk ve üç aralık, gökkuşağının 7 rengini temsil eder.
Sağdaki Ian'da ikamet ediyor.

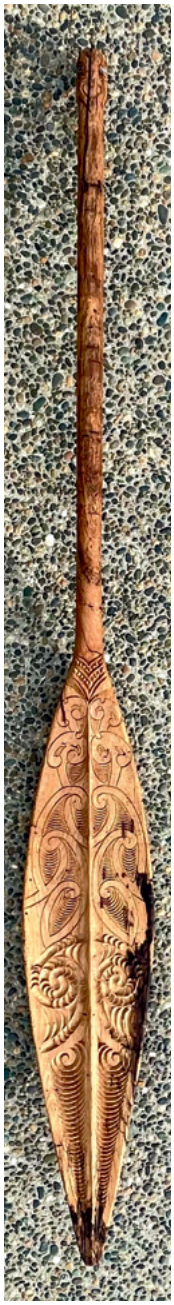

Taraire, yumuşak ama harika desenleri ile Aotearoa (Yeni Zelanda)'ya endemic bir ağaç.

Taraire ağacından oyduğum irice bir **Manaia**.
Kuş kafası, İnsan vücudu ve Balık kuyruğu. Design'ı ustamla beraber oluşturup, çizdik.
Arka yüzde Paua kabuğu, Koru, Unanahi, Takurangi desenleri.

Hoe, Maori dilinde kürek anlamındadır ve geleneksel waka (kano) küreğinin adıdır. Hoe, sadece fiziksel bir hareket aracı değil, yaşamda yön bulmayı da simgeler. Waka kullanmak, herkesin aynı yönde ve ritmde kürek çekmesini gerektirir; hoe bu anlamda birlik ve koordinasyonun da sembolüdür. Özellikle özenle oyulmuş hoe'lar, şeflere (rangatira) aittir ve prestij gösterir. Bazı hoe'lar tapu (kutsal) kabul edilir ve törensel amaçlarla kullanılır.

Baş kısmı (kafa) takurangi deseni ve paua kabuğu ile süslenmiştir.

Gövde ise takurangi, pakati, raperape, unanahi desenleri ile süslendi. Taraire ağacı.

Koru, Maori sanatında yeni yaşam, büyüme, güç ve barışı simgeleyen entegre bir semboldür. Koru, biraz 9 rakamına benzer ve bu eser üzerinde 9 tane vardır. Tüm insanlar için ortak olan "doğum için dokuz aylık gebelik süresini" temsil eder.
Numerolojide, dokuz rakamı, tek haneli sayıların (numerolojide kardinal sayılar olarak bilinir) sonuncusu ve en yüksek değere sahip olduğu için tamamlanmayı temsil eder. Bununla birlikte, sembolik olarak bilgelik ve deneyimin doruk noktasını vurgular ve hem sonların, hem de yeni başlangıçların enerjisiyle doludur.
Bu eser, Murray ailesini yansıtıyor. Alt kısımdaki 2 büyük koru Pınar ve John, üstteki ise Winter. Ebeveynler tarafından hayata getirilmiş ve onları geçmiş. Ailenin her üyesinin iki küçük koru'su var. Bunlar zihinsel ve fiziksel büyümeyi, gücü temsil ediyor.
Yeni Zelanda'nın nadir **Kowhai** ağacından yapılmıştır. Kowhai ,Maoriler için sert ahşabının dayanıklılığı ve birçok tıbbi özelliği nedeniyle çok değerlidir.

Bu parça arazimizdeki dereden çıktı. Bir kaç ay karşılıklı bakıştık. O bana domuz domuz bakıyordu.
Tepesine de bir şahin konmuştu. Gözlerine deniz kabukları yerleştirdim. Biraz da makyaj.
Kauri ağacı.

Bu parça da bataklıktan çıkma bir **totara** ağacı. Harika formunu çok sevdim.

Makyaj ile beraber içinden çıkan yılan ayrı bir güzellik kattı.

Poupou, geleneksel Maori toplantı evleri olan **Marae**'nin iç duvarlarını süsleyen dikey ahşap oymalı panellerdir.

Yan yana sıralanmış poupou'lar, yapının omurgasını ve ruhani korumasını oluşturur.

Her poupou, bir kabile atasının fiziksel bir temsili olarak oyulur.

Oyulan figür, temsil ettiği atanın mana'sını taşır ve koruyucudur.

Her kabile (iwi) veya alt grup (hapü), kendi soyunu poupou ile gösterir.

Oymalar aracılığıyla soyağacı, savaşlar, göçler anlatılır.

Poupou'lar, tapu (kutsal) sayılır ve saygıyla yaklaşılır.

Göz kısımlarına paua (deniz kabuğu) yerleştirilerek yaşayan ruh etkisi kazandırılır.

Resimlerini çektiğim ve internet üzerinde gördüğüm örneklerden esinlendim.

Unanahi, pakati, raperape desenleri ile süsledim.

Silky Oak ağacı.

Çeşitli takı denemelerim.

Anadolu'nun İkiz Idol'lerini Kardeşim Selçuk için oydum.

Manta ray (vatoz) Maori sanatında genellikle **whai** olarak adlandırılır ve önemli sembolik anlamlar taşır.

Vatozlar, denizlerin sakin koruyucuları olarak kabul edilir. Sessiz ama güçlüdür.
Akışkan hareketleri, doğa ve ruhla olan uyumu temsil eder.
Saldırgan olmadan savunma yapabilmeleri, stratejik güç anlamına gelir.
Derin suların bilgeliğini ve ataların ruhlarını taşıdığına inanılır.
Yol gösteren bir ruhani hayvan (kaitiaki) olarak kabul edilir.

Bu güzel hayvanı bir Totara ağacı bloğundan oydum.

Maori oyma sanatında "**wheke**", yani ahtapot, hem doğa ile ruhani dünya arasında bir bağ, hem de çok yönlülük, bilgi ve koruyuculuk sembolüdür.

Wheke'nin sekiz kolu, farklı yönlerdeki beceri ve bilgileri simgeler.
Acaba sekiz kolu var mı bunun?

Bazı kabilelerde wheke, belirli ailelerin ya da yerlerin koruyucu ruhudur.

Ahtapotun çevikliği, gizlenebilmesi, zekası ve uyum kabiliyeti, bilgeliği simgeler.

Derin denizlerde yaşaması nedeniyle gizli bilgi ve manevi derinlikle ilişkilendirilir.

Büyük deniz varlığı Wheke, efsanevi denizci **Kupe** tarafından kovalanan, gizemli bilgi ve yol gösterici bir varlıktır. Bu hikâye, Maori halkının Yeni Zelanda'ya gelişinde önemli bir yere sahiptir.

Desen bana ait. Beech ağacından oydum.

Toroa (Albatross) Maori oyma sanatında hem doğa, hem de ruhani dünyayla güçlü bağlantıları olan kutsal bir kuştur.
Okyanus aşırı yolculuklar yapan, zarif ve güçlü bir kuş olması, göç yolları ve denizlerle ilişkisi nedeniyle, ataların ruhlarıyla, bilgelikle ve rehberlikle özdeşleştirilir.

Kupe, geleneksel Maori anlatılarına göre Aotearoa'yı (Yeni Zelanda) ilk keşfeden büyük denizci kaumatuadır. Pasifik'ten gelen büyük kanosu (waka) ile Aotearoa kıyılarına ulaşmıştır. Kupe'nin toroa'ları gözlemleyerek yön bulduğu anlatılır.

Bu ahşap bizim arazideki dereden çıktı ve bana **TOROA** olmak istediğini fısıldadı. Kaç bin yıllık bilemedim, ama güzel bir yolculuk yaptık birlikte. Gözüne de Nazar Boncuğu yerleştirdim.

Bu bir Morepork. Bir dostumun verdiği Puriri parçası bana baykuş baykuş baktı bir süre.
Sonra ben onun bu hale evrilmesine yardımcı oldum.
Nesrin de üstüne tüy dikti.

Bir meyve ağacı kökü bağırdı bana; “Beni küre yap!” diye. “Tornam yok.” dedim.
Sonra el maharetiyle bu oldu.

Winter kendisine bir kolye istedi.
Purple-Heart ahşap ve renkli taşlardan bu Manaia ortaya çıktı.

Ömrünü tamamladıktan sonra bizim şelalenin yanına devrilen Totara ağacını önce uygun parçalara ayırıp, vinçlerle düzlüğe çıkardık. 3 sene branda altında kaldılar ve kurudular. Şekillerinden çok etkilendiğim Spiral Aloe ve Koru bitkilerinden esinlenerek böyle bir design tasarladım ve oydum.
Bir duvar bulursam asacağım.

Yolculuğumuz devam ediyor. Bakalım nerelere evrilip, nasıl savrulacağız.

Bir yandan nerede ahşap görürsem topluyorum. Dostlarım, arkadaşlarım arazilerinde kesilmiş, devrilmiş ağaçlarını hemen bana teklif ediyorlar. Arazimizdeki ormanın içinde öbek öbek kurumakta olan değerli ahşaplarım var. Hepsini oymaya ömrüm yetmez herhalde.

Bir yandan ustam doktora yapmak istiyor ve beni kendi ekibinde göstermeyi arzu ediyor.

Ben de ayrıca bir akademik eğitim almak istiyorum. Whangarei'deki NorthTec Üniversitesine müracaat ettim. 7 sınıflı Whakairo programın 5. sınıfına kabul edildim, ama devam mecburiyeti sebebiyle başlamadım.

Başka bir arzum ise büyük bir Maori carving projesinde neferlerden biri olarak yer almak. Ama Maori genlerim eksik.

Takipte kalın. Belli mi olur.

KEMAL AYATA
Ağustos 2026

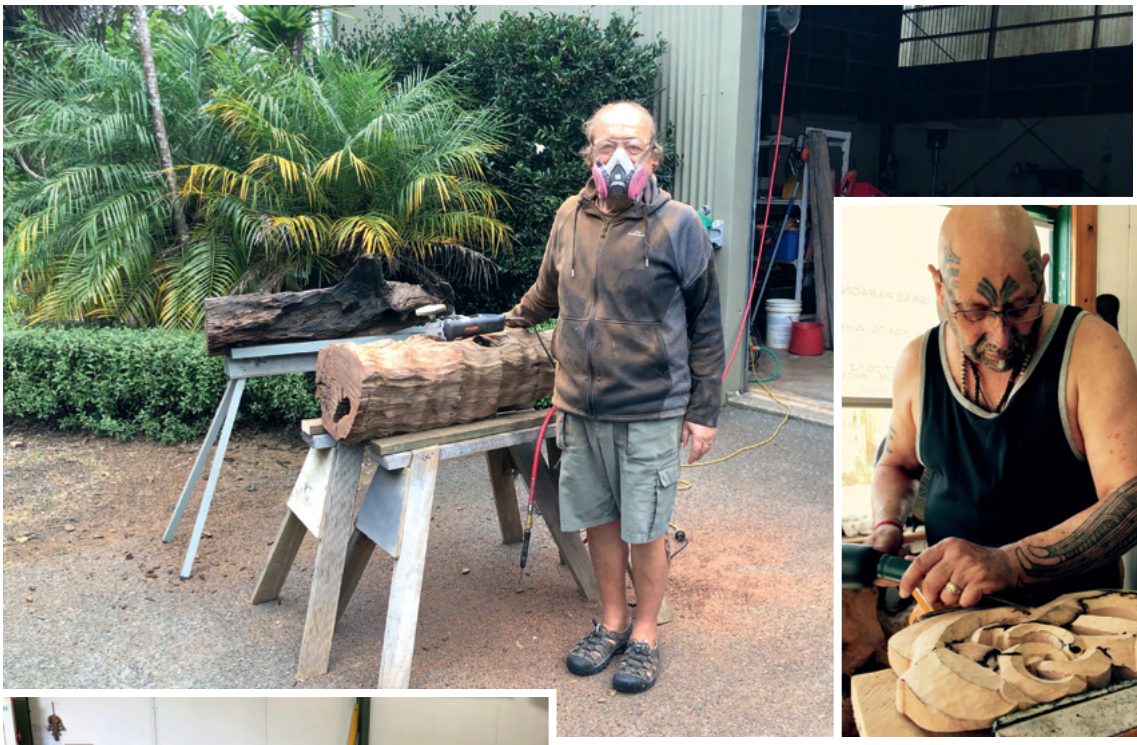

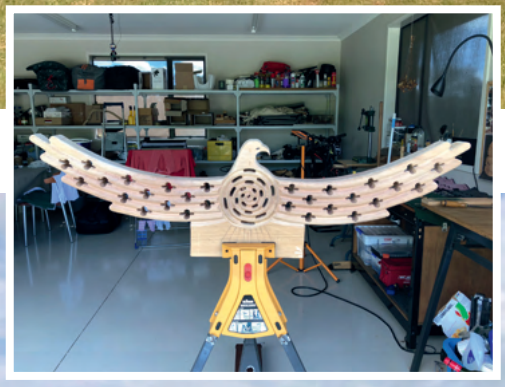

2014 yılında önce sadece merak olarak başlayan bir hikayeden bir sanatçı doğdu.
Ahşapta Maori kültürünü yansıtan desenler ve şekiller, zaman içinde yeni sentezlerle içine Türk kültürünü de aldı. Sonra bizim hikayelerimiz girdi ahşabın içine, biz girdik...
Her dokunuş hem sabrın, hem de hikaye anlatıcılığının bir parçası oldu.
"Senin önceki hayatında Maori olma ihtimalin var" diyen hocası bile Kemal'i "Kamatua" (Usta) olarak tanıtırken "O" hikayeleri tevazu içinde görünür kılmaya devam ediyor.

Eline, gönlüne sağlık USTAM.
Yolculuğa devam.
Nesrin Ayata